

Prevođenje OO jezika

- Literatura: Appel, Modern Compiler
Implementation in Java, Second Ed, Chapter 14

Objektno orijentisano programiranje

- Objekti
- Apstrakcija
- Enkapsulacija
- Polimorfizam
- Nasleđivanje

Primer upotrebe OO konstrukata na Javi

Ime klase

```
class Vehicle {  
    int position;  
    void move (int x) { position = position + x; }  
}
```

Deklaracija
polja

Deklaracija metoda

OO primer nastavak

```
class Vehicle {  
    int position;  
    void move (int x) { position = position + x; }  
}  
class Car extends Vehicle{  
    int passengers;  
    void await(Vehicle v) {  
        if (v.position < position)  
            v.move(position - v.position);  
        else  
            this.move(10);  
    }  
}
```

Nadklasa od
Koje je izvedena
Klasa Car

Nova deklaracija
polja

Nova deklaracija
metoda

Poziv nasleđenog
metoda

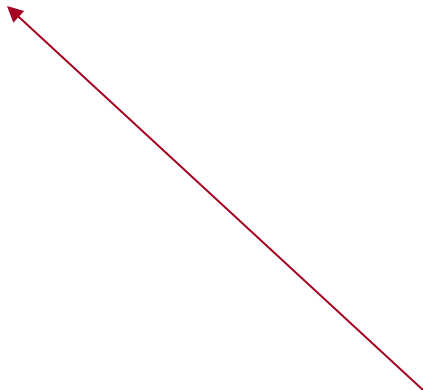
polje "position" objekta v

polje "position" tekućeg objekta

OO primer nastavak

```
class Vehicle {  
    int position;  
    void move (int x) { position = position + x; }  
}
```

```
class Truck extends Vehicle{  
    void move(int x) {  
        if (x <= 55) { position = position + x; }  
    }  
}
```


Redefinisanje metoda (override)

Upotreba klasa

```
class Main{  
    public static void main(String args[]) {  
        Truck t = new Truck();  
        Car c = new Car();  
        Vehicle v = c;  
        c.passengers = 2;  
        c.move(60);  
        v.move(70);  
        c.await(t);  
    }  
}
```

Kreiranje novog objekta

Auto može da se koristi kao opštiji tip vozilo

Kamion može da se koristi kao opštiji tip vozilo

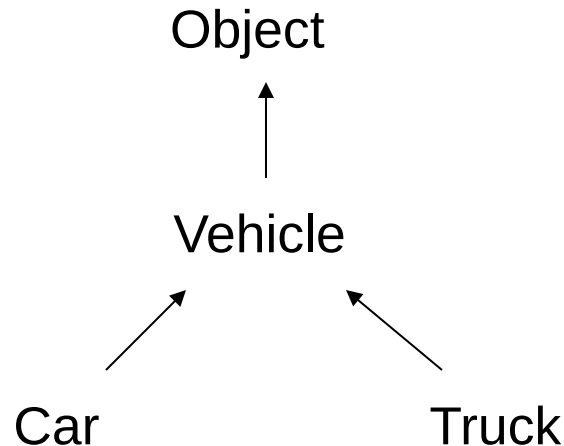
Poziv nasleđenog metoda

Implementacija objekata

- Ključni problemi koje treba razrešiti su:
 - Kako pristupiti poljima objekta?
 - Uključujući nasleđena i polja tekućeg objekta.
 - Kako pristupiti programskom kodu metoda?
 - Ako tekuća klasa nema definiciju metoda, kako stići do nasleđenog metoda?
 - Kako se obrađuje redefinicija metoda (method override)?

Hijerarhija klasa

- Grafički prikaz relacija nasleđivanja među klasama programa:

- Ako postoji samo **jednostruko nasleđivanje** (JN) graf je oblika stabla
- U jeziku sa **višestrukim nasleđivanjem** (VN), graf je aciklički
- VN je nešto složenije za implementaciju od JN

Memorijska reprezentacija objekata kod jednostrukog nasleđivanja (JN)

- Objektima odgovaraju zapisi u memoriji
 - Svaka promenljiva ima polje u zapisu
 - Pristup polju zapisa
 - npr: v.position
 - Problem je što v može ukazivati na **Vehicle** ili može na **Car** ili na **Truck**
 - Isti mašinski kod mora funkcionisati kada znamo *statički tip* objekta v (recimo Vehicle) ali ne znamo njegov *dinamički tip* (Vehicle, Car ili Truck)
 - polje “position” mora biti na istom mestu u zapisima koji reprezentuju objekte klase Vehicle, Car i Truck.

Rad sa klasama

```
class Vehicle { ... }
class Car extends Vehicle {
    int passengers;

    void await(Vehicle v) {
        if (v.position < position) then ... }
}

class Truck extends Vehicle {...}

class Main { ...
    public static void main(...) {
        Truck t = new Truck();
        Car c = new Car();
        Vehicle v = c;
        c.await(t);
        c.await(c);
        c.await(v);
    }
}
```

Pretpostavimo da je **v** pokazivač smešten u reg R

v.position se prevodi kao:

load [R+const]

Koji const treba uzeti?
Mora biti ista bez obzira da li v pokazuje na Car, Truck ili Vehicle

Raspored polja u zapisima
Koji reprezentuju kola, kamione i vozila mora biti sličan.

Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje)

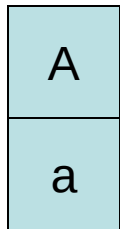
- Rešenje: proširenje na desno
 - Prvo rasporediti nasleđena polja u istom redosledu kao u roditeljskoj klasi (JN => samo jedan roditelj)
 - Zatim rasporediti novo deklarirana polja “na desno” tj. u nastavku memorije

Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) - primer

```
class A {                int a = 0; }  
class B extends A        { int b = 0;  
                          int c = 0; }  
class C extends A        { int d = 0; }  
class D extends B        { int e = 0; }
```

Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) - primer

```
class A {                int a = 0; }  
class B extends A        { int b = 0;  
                          int c = 0; }  
class C extends A        { int d = 0; }  
class D extends B        { int e = 0; }
```

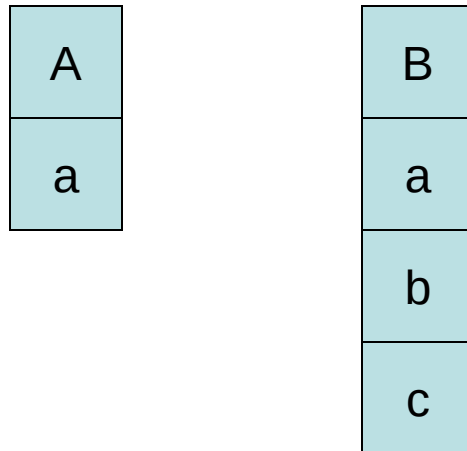

Identifikator klase;
Koristi se za implementaciju
ekspl. konverzije u podklasu
(tzv. downcasting);
Prvo polje **svih** klasnih zapisa
mora biti identifikator klase

Prvo polje naziva a;
Zapisi svi objekata koji proširuju A
moraju imati prvo polje a

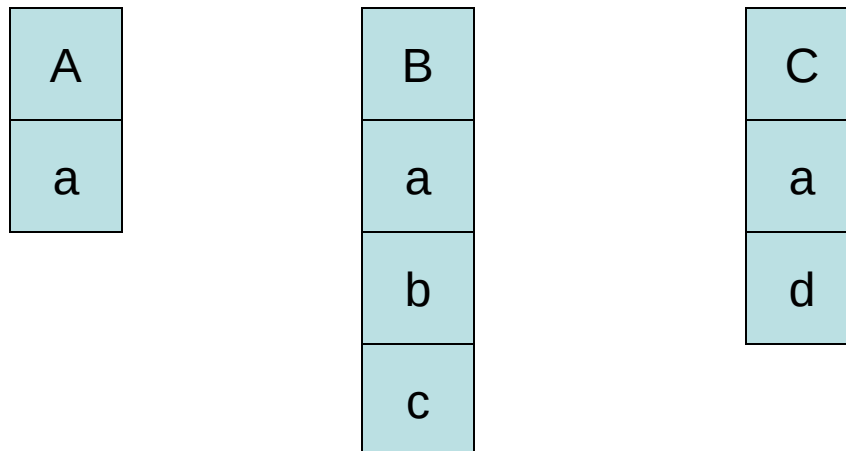
Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) - primer

```
class A {                int a = 0; }  
class B extends A        { int b = 0;  
                          int c = 0; }  
class C extends A        { int d = 0; }  
class D extends B        { int e = 0; }
```


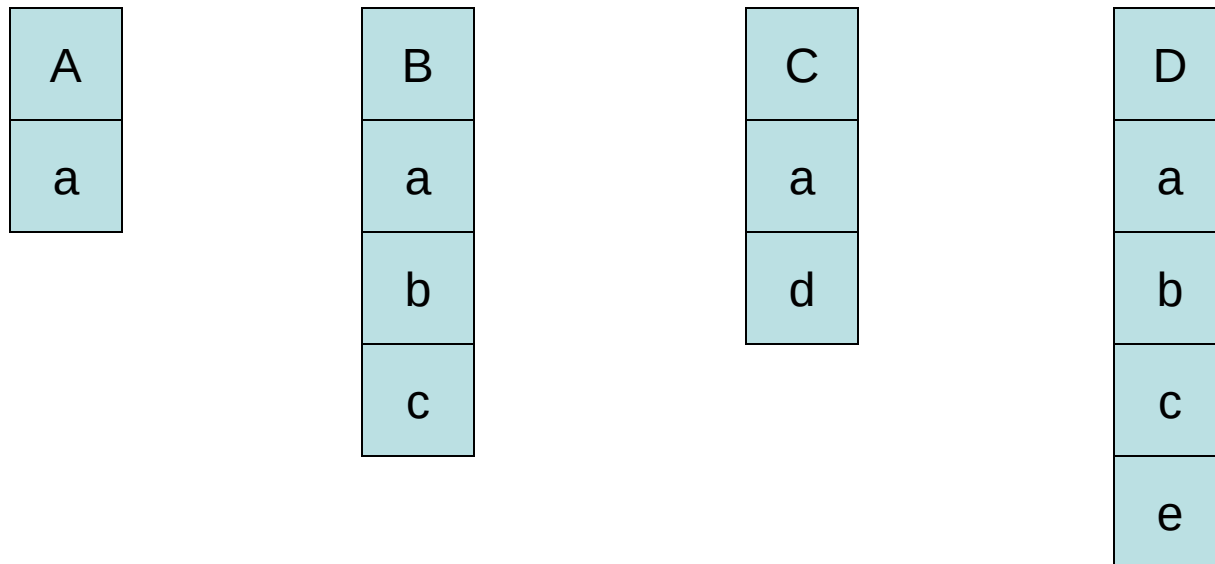
Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) - primer

```
class A {                int a = 0; }  
class B extends A        { int b = 0;  
                           int c = 0; }  
class C extends A        { int d = 0; }  
class D extends B        { int e = 0; }
```


Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) - primer

```
class A { int a = 0; }  
class B extends A { int b = 0; }  
class C extends A { int d = 0; }  
class D extends B { int e = 0; }
```


Statički & dinamički metodi

- Rezultat prevođenja metoda je mašinski kod na određenoj memorijskoj adresi
 - Na mestu pozivanja metoda, moramo odrediti na koju adresu treba izvršiti skok
- Java ima statičke & dinamičke metode
 - Za razrešavanje poziva statičkih metoda, dovoljno je odrediti statički tip objekta čiji se metod poziva
 - Za razrešavanje poziva dinamičkih metoda, treba znati dinamički tip pozvanog objekta

Statički metodi

```
class A {  
    static void foo (int x) {...}  
    static void bar (int x) {...}  
}  
class B extends A {  
    static void foo (int x) {...}  
}
```

```
Class Main {...  
public static void main(...){  
    A a= new A();  
    A b = new B();  
    B c = new B();  
    a.foo(3);    (* calls foo in class A *)  
    b.foo(3);    (* calls foo in class A *)  
    c.bar(3);    (* calls bar in class A *)  
    c.foo(3);    (* calls foo in class B *)  
}}
```

- Da bi preveo poziv statičkog metoda,
 - tokom semantičke analize, prevodilac određuje:
 - statički tip (klasu) objekta čiji se metod poziva
 - listu metoda u svakoj klasi
 - zatim utvrđuje
 - Najbliži metod nagore u hijerarhiji klasa sa datim imenom
 - zatim ubacuje
 - Neposredan poziv utvrđenog metoda

Dinamički metodi

```
class A {  
    void foo (int x) {...}  
    void bar (int x) {...}  
}  
class B extends A {  
    void foo (int x) {...}  
}
```

```
Class Main {...  
public static void main(...){  
    A a= new A();  
    A b = new B();  
    A c =  
        if long-and-tricky-computation  
        then a  
        else b  
    c.foo(3)  
}
```

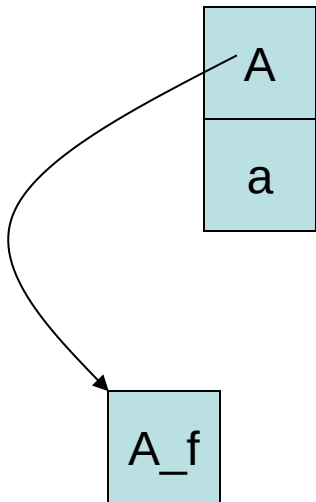
- Metod koji se poziva zavisi od dinamičkog tipa objekta
 - Ne mora biti poznat tokom semantičke analize
- U vreme izvršavanja (run-time), utvrđuje se gde skočiti
 - objekat ima pokazivač na tabelu svojih metoda (v-tabela) u dodatku na svoja polja
- U vreme prevođenja, generiše se kod koji
 - pretražuje v-tabelu objekta
 - nalazi lokaciju metoda u tabeli
 - Vršiti skok na početak tela metoda

Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) – primer 2

```
class A extends Object { var a := 0; method f () }  
class B extends A      { method g () }  
class C extends B      { method g () }  
class D extends C      { var b := 0 ; method f () }
```

Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) – primer 2

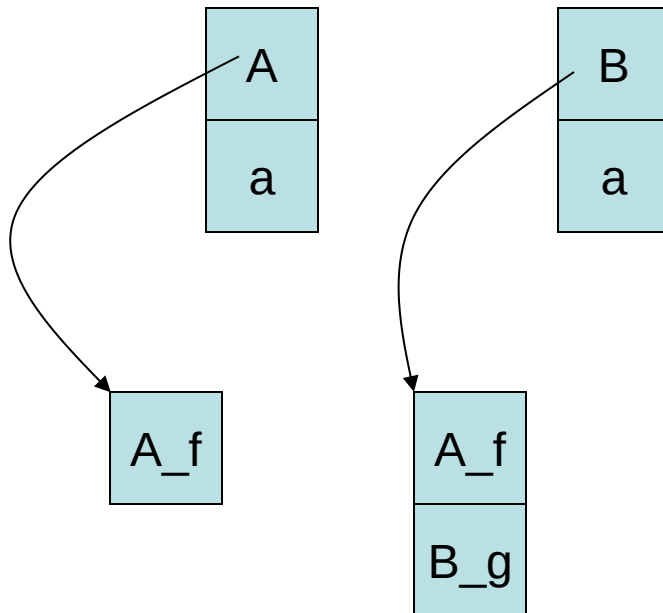
```
class A {  
    int a = 0; int f() {...}  
class B extends A { int g () {...} }  
class C extends B { int g () {...} }  
class D extends C { int b = 0 ; int f () {...} }
```


Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) – primer 2

```
class A {  
  class B extends A  
  class C extends B  
  class D extends C
```

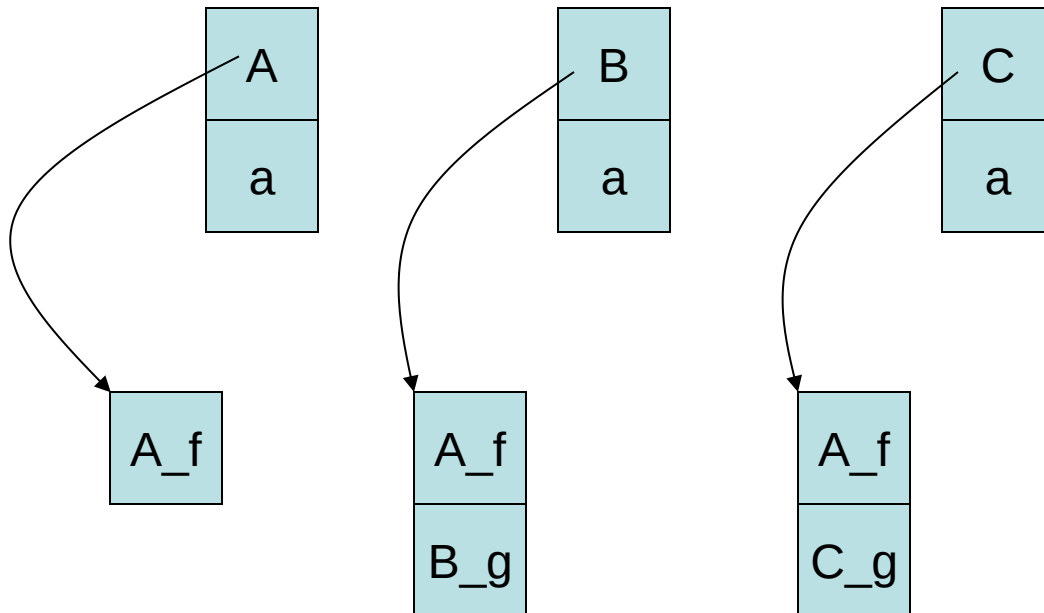
```
  int a = 0; int f() {...} }  
  { int g () {...} }  
  { int g () {...} }  
  { int b = 0 ; int f () {...} }
```


Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) – primer 2

```
class A {  
  class B extends A  
  class C extends B  
  class D extends C
```

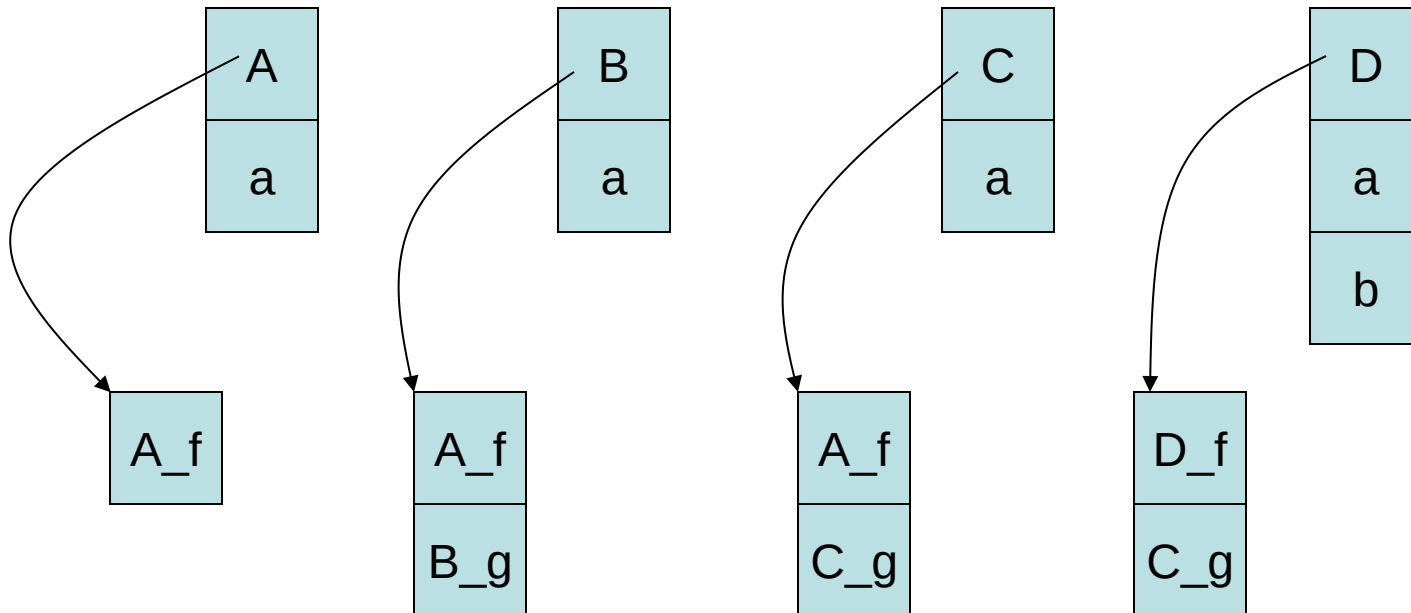
```
  int a = 0; int f() {...} }  
  { int g () {...} }  
  { int g () {...} }  
  { int b = 0 ; int f () {...} }
```


Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) – primer 2

```
class A {  
class B extends A  
class C extends B  
class D extends C
```

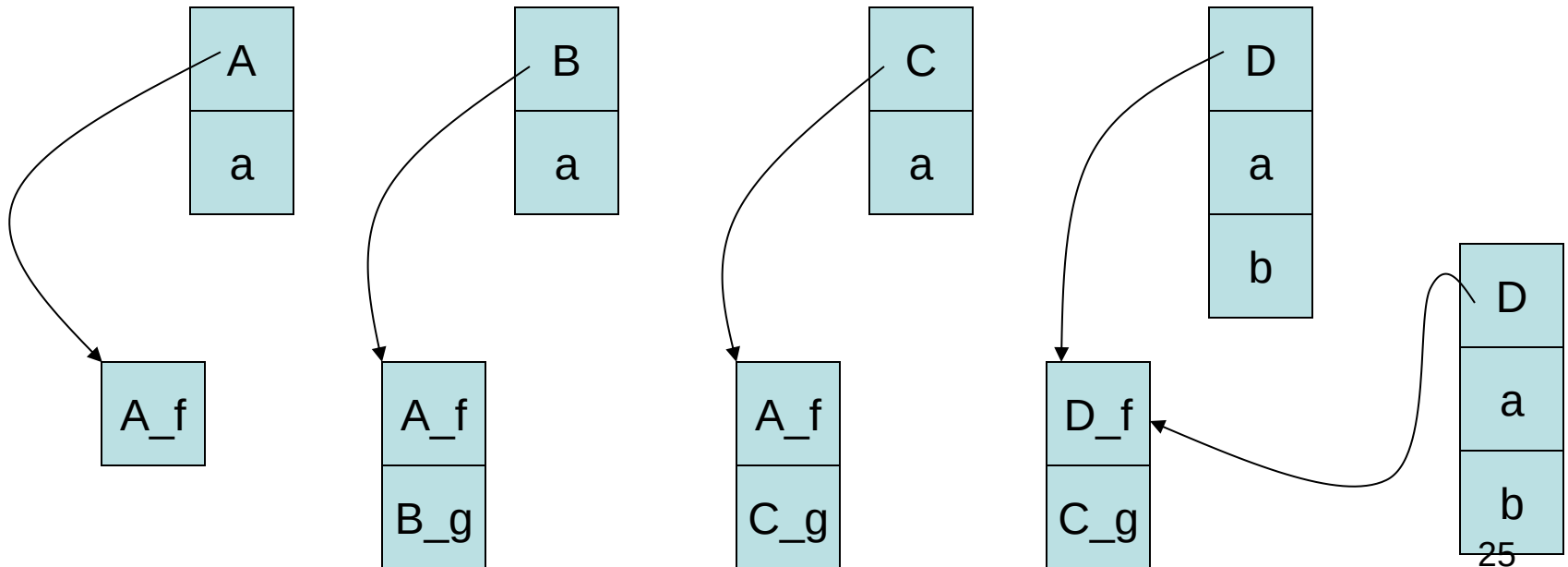
```
int a = 0; int f() {...} }  
{ int g () {...} }  
{ int g () {...} }  
{ int b = 0 ; int f () {...} }
```


Memorijsko predstavljanje objekata (jednostruko nasleđivanje) – primer 2

```
class A {  
  class B extends A  
  class C extends B  
  class D extends C
```

```
  int a = 0; int f() {...} }  
  { int g () {...} }  
  { int g () {...} }  
  { int b = 0 ; int f () {...} }
```

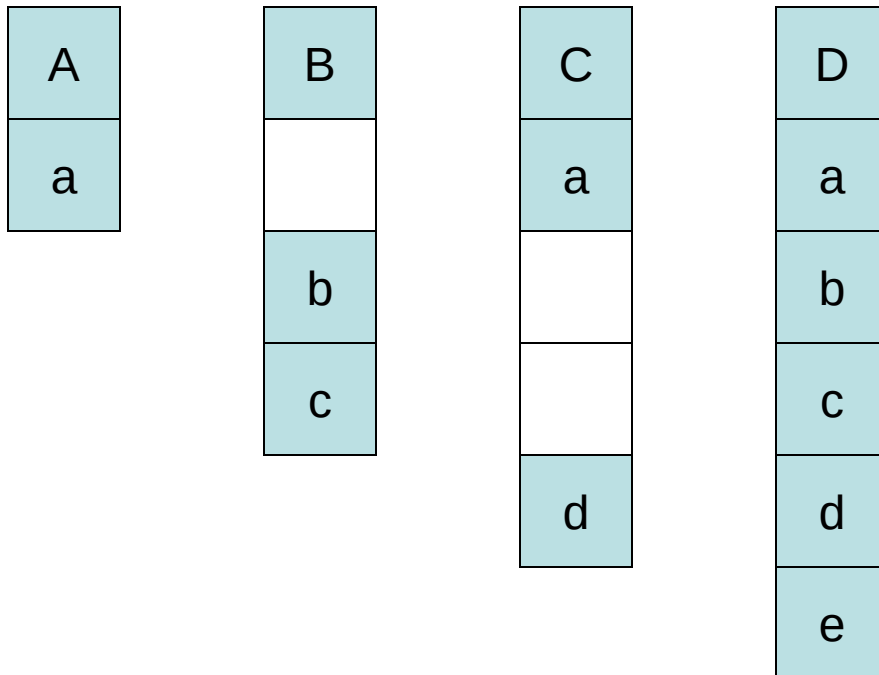

Višestruko nasleđivanje

- Višestruko nasleđivanje je složenije za implementaciju od jednostrukog jer za objekte potklasa “proširenje na desno” ne funkcioniše
 - ako C nasleđuje i od A i od B, ne možemo na isto mesto na početku zapisa objekta staviti i promenljive klase A i promenljive klase B!
 - Za predstavljanje objekta neophodna je globalna analiza

Memorijsko predstavljanje objekata (višestruko nasleđivanje) - primer

```
class A                { int a = 0; }  
class B                { int b = 0;  
                        int c = 0; }  
class C extends A      { int d = 0; }  
class D extends A,B,C  { int e = 0; }
```

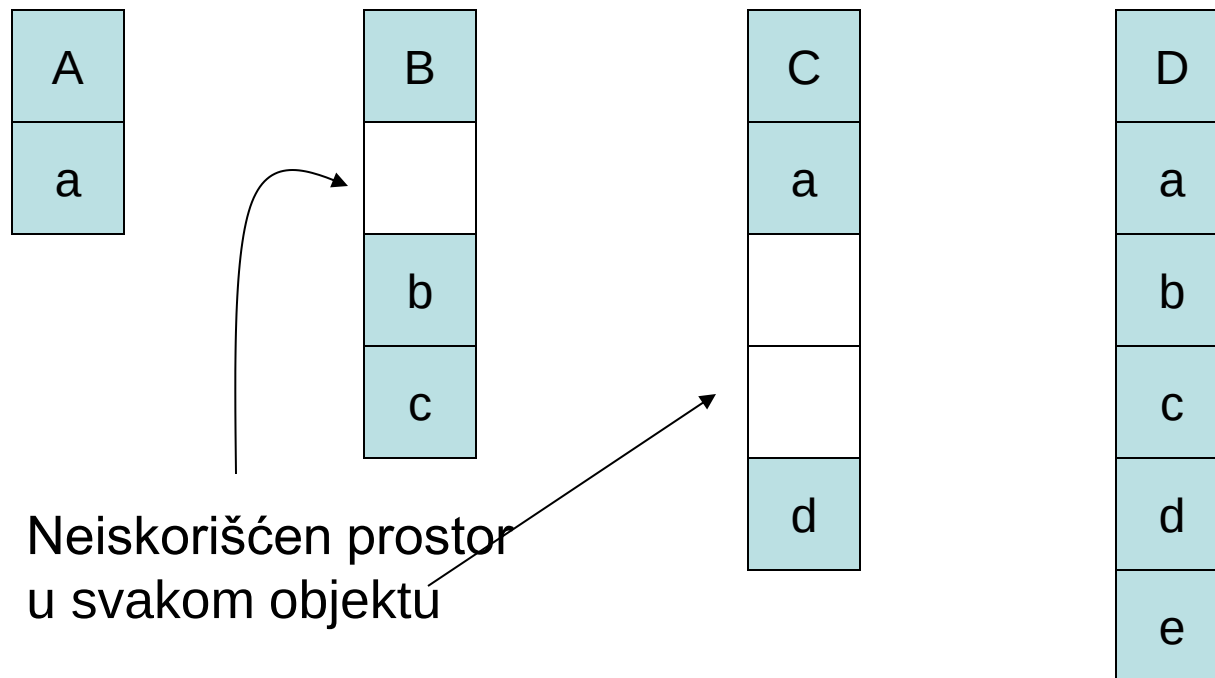

Mem. predstavljanje objekata može se odrediti algoritmom bojenja grafa

- čvor za svako posebno ime polja
- grana za polja koja koegzistiraju u istoj klasi (putem nasleđivanja ili drugačije)
- pomeraji u zapisu odgovaraju bojama grafa

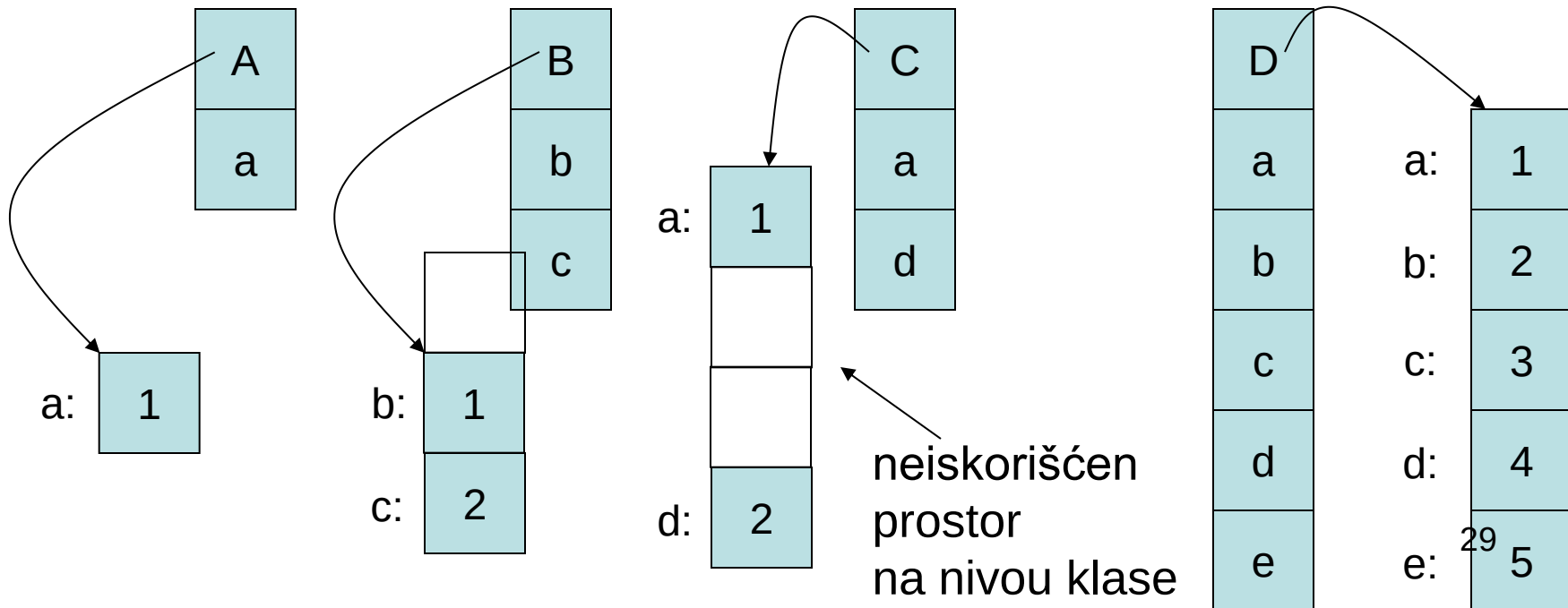
Memorijsko predstavljanje objekata (višestruko nasleđivanje) - primer

```
class A { int a = 0; }  
class B { int b = 0; int c = 0; }  
class C extends A { int d = 0; }  
class D extends A,B,C { int e = 0; }
```


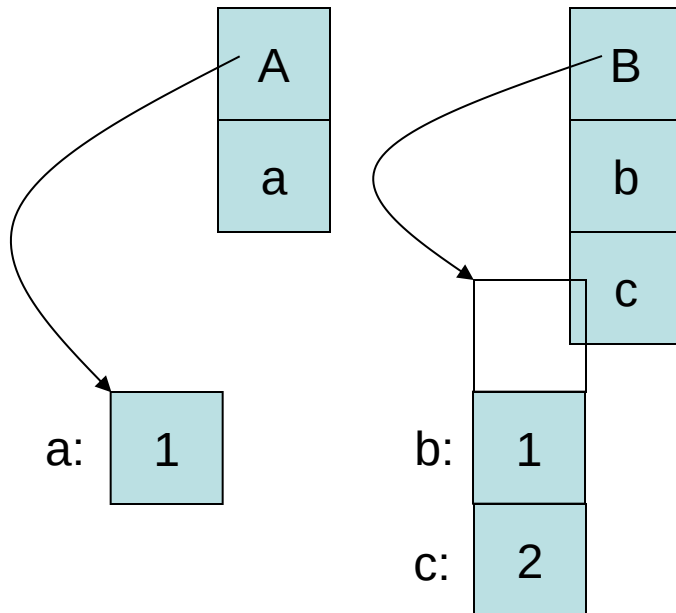
Memorijsko predstavljanje objekata (višestruko nasleđivanje) – primer 2

```
class A { int a = 0; }  
class B { int b = 0; int c = 0; }  
class C extends A { int d = 0; }  
class D extends A,B,C { int e = 0; }
```


Memorijsko predstavljanje objekata (višestruko nasleđivanje) – primer 2

```
class A          { int a = 0; }  
class B          { int b = 0;  
                  int c = 0; }  
class C extends A { int d = 0; }  
class D extends A,B,C { int e = 0; }
```


Za pristup polju prema ovom rasporedu, treba:

1. p = prvo polje objekta (deskriptor klase) c
2. $M = c + \text{fieldOffset}$
3. load M

Problem

- Globalna analiza programa izbegava se u modernom računarstvu
 - mnoge aplikacije koriste dinamički linkovane biblioteke, zakrpe za ispravku grešaka itd.
 - Kada nemamo ceo program u vreme prevođenja, ne možemo vršiti globalnu analizu!
 - Iz tog razloga, Java ima jednostruko nasleđivanje
 - Moguće rešenje: **hešing**
 - Umesto globalnog bojenja grafa, u svaki deskriptor klase ide heš tabela koja mapira imena polja u ofsete i imena metoda u adrese instanci metoda. Ovo se slaže sa odvojenim prevođenjem i dinamičkim povezivanjem.

Ostale OO specifičnosti

- Mehanizam prava pristupa
 - radi enkapsulacije lokalnog stanja objekta, Java ima kvalifikatore “private” “protected” i “public”
 - privatni metodi/polja ne mogu biti korišćeni izvan klase gde su definisani
 - Ove informacije treba čuvati u tabeli simbola i proveravati u semantičkoj analizi

Ostale OO specifičnosti

- Provera tipova
 - Provera da li objekat pripada klasi C, ili bilo kojoj njenoj podklasi.
 - `X instanceof C` (Java)
 - `Typeid operator` (C++ RTTI)
- Sigurna konverzija tipa (Safe casting)
 - Za datu promenljivu x klase C, gde x u stvari ukazuje na objekat klase D koja proširuje C, na sledeće načine se dobija izraz tipa D u vreme prevođenja:
 - `(D)x` (Java)
 - `dynamic_cast < D > ( x )` (C++ RTTI)

Implementacija proveru tipova

- Pošto svaki objekat pokazuje na svoj deskriptor klase, adresa deskriptora klase može služiti za identifikaciju tipa. Međutim, ako je x instanca klase D , a D proširuje C , onda je x takođe instanca klase C .
- Jednostavan način implementacije $x \text{ instanceof } C$:
 $T1 \leftarrow x.\text{descriptor};$
L1: if $t1 = C$ goto true;
 $t1 \leftarrow t1.\text{super};$
 if $t1 = \text{nil}$ goto false;
goto L1;